

Vrijwillig de armoede in

FIDESCO

KATHOLIEKE ORGANISATIE
VOOR INTERNATIONALE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Beste mensen,

In het vorige verslag beschreven we hoe we na een wat moeizame start eindelijk lekker aan de slag konden gaan in Chikowa. Tessa op de pre-school en Peter met de meubelhandel en de timmerwerkplaats. Dit keer starten we met het nieuws dat we weer in Nederland zijn, en wel voor een bevalling. We verwachten (of misschien is het inmiddels bij het lezen van deze brief al geboren) ons derde kindje! Met gemengde gevoelens hebben we op 6 mei Chikowa verlaten: blij met de zwangerschap en het weerzien van familie, maar bedroefd om het afscheid van de mensen in Chikowa. De Comboni paters, zie foto, adviseerden ons om niet met een kleine baby terug te keren naar dit dorpje in de bush; ze hebben al te veel lijden en ellende meegemaakt met pasgeborenen in deze plek, zo ver afgezonderd van goede medische zorg. Gelukkig hebben wij en de boys in de zeven maanden Chikowa geen malaria gehad of contact met andere nare beestjes.

Pasen

Wat we van de afgelopen tijd vooral herinneren was het Paasfeest. Met uitgebreide vieringen, veel zingen, dansen en lange processies met Palmpasen en Goede Vrijdag. Vooral die dag, waar in verschillende staties het passieverhaal werd nagespeeld door een grote groep toneelspelers was indrukwekkend. De figuur van Jezus werd luidruchtig beschimpt en vooruit gedreven en tenslotte zelfs aan een vier meter hoog kruis vastgemaakt (met touw). Door bij het vastspijkeren op het kruis stenen tegen elkaar te slaan en door het geschreeuw van 'Jezus' hier bij werd het een levensecht geheel. Best heftig wel voor de kinderen die er die vrijdag middag ook bij waren, maar goed wellicht om zo uit te beelden voor de populatie van Chikowa waar lang niet iedereen het passieverhaal kan lezen.

Kerk in de bush

Voorafgaand aan het Paasfeest, in de tijd van de

veertigdagentijd, hebben we nog de kans gegrepen om samen met Comboni pater Father Luigi, op een zondag ochtend een z.g.n. 'outstation' te bezoeken, een kerk in de bush. Met ons mee in de pickup kwamen ook de catechist van deze gemeenschap, een gitarist voor het koor en een misdienaar. De kerk was niet als zodanig te herkennen. Het was meer een hut van riet met metalen golfplaten er op en hier en daar boomstammen op de kale kleigrond als banken. Waar geen boomstammen lagen, waren er bamboe-matten om op te zitten. Bij gebrek aan een kerkklok had Father Luigi een eigen bel meegenomen, die druk werd geluid door de catechist om de mensen uit de wijde omgeving te vertellen dat de mis zou gaan starten. Langzaam druppelde de kerk-hut vol en ook rondom de hut en onder de bomen in de buurt zaten uiteindelijk nog mensen om de mis mee te vieren, in de schaduw voor de hete zon. Ondanks dat Aswoensdag al 2,5 week geleden was, kregen ook deze mensen nog het askruisje. Bijzonder om mee te maken. Primitief, met weinig middelen, maar toch echt een Heilige mis.

PETER EN TESSA

JANSEN

CHIKOWA, ZAMBIA

Tessa aan het woord

Toen wij voor het eerst in Chikowa waren aangekomen, vonden wij het dorpje zeer primitief. Maar nu wij Chikowa met 'dieper in de bush' hebben kunnen vergelijken is Chikowa een dorp vol luxe. Zo staat in Chikowa de enige kliniek. Er zijn amper medicijnen beschikbaar en het wordt gerund door vrijwilligers zonder medische opleiding, toch hebben de omliggende dorpjes dit niet. Het dorpje waar wij naar de kerk gingen, Saint Simon, had ook een school voor kinderen tot 12 jaar, zie foto. Vrijwilligers zonder

Bush-school

Palmpasen in de kerk

opleiding geven hier les. Het schoolbord is een plat-geslagen metalen dak-golfplaat waarbij de linkerhelft van de klas het linker deel van het bord kan zien en de recht helft het rechter deel van het bord. Verder heeft de school niets.

Sint Daniel preschool

Nu begreep ik waarom Sint Daniel preschool in de omgeving bekend stond als de beste school van de regio. En dan is er in Chikowa ook nog een basisschool en zelfs een middelbare school dankzij het werk van de Comboni missionarissen. De middelbare school is tegenwoordig volledig teruggegeven aan de overheid, en daarmee volledig in de handen van de inwoners van Zambia. Dit is ook het doel van de kleuter- en de basisschool. Op de kleuterschool heb ik een stapje terug moeten doen in verband met de zwangerschap. Gelukkig werkte ik er al samen met een andere Fidesco vrijwilliger, Irene, en zij kon zodoende de leidinggevende rol overnemen. Ik kon haar ondersteunen wat, achteraf gezien, de perfecte rolverdeling was. In de laatste drie maanden van mijn tijd op de kleuterschool heb ik haar zien uitgroeien tot een sterke, krachtige vrouw vol compassie met de mensen uit haar omgeving. Zij zal de directrice blijven op de kleuterschool tot in september een nieuwe Fidesco vrijwilliger haar opvolgt.

Ondertussen hadden wij als gezin een goede band opgebouwd met Daniël, de leraar van Niek, en met zijn vrouw Esther, onze oppas en hulp in huis (zie foto). Zij hadden ons op een gegeven moment uitgenodigd voor de lunch. Het echtpaar had hun mooiste kleren aangetrokken en speciaal voor ons een muku (kip) geslacht. Het eten werd geserveerd alsof wij koningen waren; ze gingen op de knieën bij het opdienen van de gerechten. Ik bewonder dat heel erg aan de Zambianen die wij ontmoet hebben, als je met ze praat ben jij voor hen het allerbelangrijkste op dat moment.

Peter aan het woord

Ik ben het meest trots op het afronden van de basket gedurende de afgelopen tijd. Op de maandag waarop wij vertrokken, heb ik er nog met een paar mensen de laatste dingen aangedaan en hebben wij het eerste potje basketbal kunnen spelen. In de mais weliswaar,

want het veldje wordt op het moment gebruikt om de mais oogst in op te slaan! Ik wist dat we het veld zouden moeten delen, want een nieuw betonnen veld maken zou te duur worden...voor nu... als Chikowa basketbal straks een grote vereniging met veel leden is, wordt dat wellicht interessant... Voor nu ben ik erg blij ook iets direct voor de studenten van het Chikowa Youth Development Centre (CYDC) zelf te hebben gedaan. De inkomsten van de meubelhandel die ik aanstuurde, gingen natuurlijk wel naar het CYDC, dus ergens werkte ik al voor de studenten, maar het werk voelde wat indirect. Ik wilde met het basketbal juist iets direct voor de studenten doen. Helaas kan ik geen coach meer worden van het 1e team, maar ook zonder coach zullen zij zich prima vermaken!

Privé werk

Een ander onderwerp wat de afgelopen tijd speelde rondom de carpentry was het privé werk. Sinds jaren was de afspraak blijkbaar met de timmerwerklieden dat zij op de zaterdagmiddag de timmerwerkplaats mochten gebruiken voor privé werk. Al vanaf het begin van mijn missie vond ik het verwarrend dat hier en daar rondom de werkplaats planken lagen, die dan van die of die waren en dat binnen in de werkplaats bewerkte stukken hout lagen, die dan ook weer van iemand z'n privé- project waren. In overleg met Francisco, mijn opdrachtgever - en de Comboni broeder die verantwoordelijk is voor het CYDC, heb ik nu weten te realiseren dat privé werk verbannen is alsmede de opslag van privé planken. 100% van de middelen van de timmerwerkplaats worden nu weer gebruikt om inkomsten te genereren voor het CYDC. De werkplaats is daardoor van binnen en van buiten ook meer opgeruimd: alle planken liggen bij elkaar. En binnen in de werkplaats kan alles wat niet hoort bij een van de lopende projecten worden opgeruimd. Bij de timmerwerklieden ondervond ik weinig weerstand. Een paar teleurgestelde blikken, maar echt klagen deden ze opvallend genoeg niet. Ze respecteerden heel erg de hiërarchie: zoals ik zei dat het moest gebeuren, zo gebeurde het. Ging in Nederland toch wel wat anders met implementaties.

Mr. Zimba

Nog een onderwerp wat speelde rondom de carpentry een aantal weken terug was de plotselinge vermissing van één van de timmerwerklieden, Mr. Zimba. Ik noemde ze overigens allemaal bij de achternaam, een teken van respect. Mr. Zimba dus - of in Nyanja, de lokale taal, a-Zimba.

ZAMBIA

FAMILIE JANSEN

Deze man is met meer dan 50 jaar de oudste van de werklieden. Hij had altijd het meeste geduld om mij dingen over timmerwerk uit te leggen, had veel verhalen over Afrikaanse gebruiken, lachte altijd veel en sprak opvallend goed Italiaans ondanks dat hij nooit buiten Afrika was geweest. Op maandag was ik samen met Mr. Zimba en een andere timmerman, Mr. Chulu, in de stad om deuren in een kerk in Chipata te installeren. Dinsdag was Mr. Zimba gewoon nog op het werk verschenen en vanaf woensdag (ik geloof 6 Maart jl.) niet meer. Ik zeg vanaf omdat ik hem tot het eind van mijn missie niet meer in de werkplaats heb gezien. De dagen die volgden, draaide de werkplaats niet. Alle timmerwerklieden wilden meehelpen met de zoektocht in de bossen naar Mr. Zimba. Zelfs de chieft van ons gebied, chieft Jumbe, was betrokken. Hij kwam die vrijdag nog met wat agenten naar mij toe om mij te ondervragen over de laatste momenten samen met Mr. Zimba. De mensen van het dorp hadden ook nog een witchdoctor ingeschakeld. Deze had blijkbaar gezegd dat Mr. Zimba nog in leven was en dat deze ontvoerd was. Zaterdag middag, enkele uren nadat zijn familie nog bij mij was gekomen om financieel te helpen bij de zoektocht, kregen wij het nieuws dat Mr. Zimba was gevonden. Gezicht naar beneden, uitgedroogd en uitgehongerd, plat in de aarde achter zijn eigen huis.

Veel verhalen gingen de ronde. Een neefje zou een visioen van Mr. Zimba hebben gehad in de nacht waardoor deze hem de volgende dag wist te vinden. Mr. Zimba zou satanische rituelen hebben uitgevoerd om rijk te worden en zo door duistere machten zijn meegenomen. Hij zelf wist niets meer en dus was de meest logische verklaring voor de mensen uit het dorp dat hij behekt moest zijn geweest...

De Comboni broeders denken dat de witchdoctor zelf Mr. Zimba heeft ontvoerd om zo zijn macht aan het dorp te laten zien. Een paar dagen na de vondst van Mr. Zimba ben ik met een van de timmerwerklieden nog langs het ziekenhuis gegaan om hem op te zoeken. Hij zag er erg zwak uit en zei niets, heel sneu om hem zo te zien. Het enige wat ik kon doen was bidden aan het bed samen met hem en zijn vrouw. Een ontroerend moment. Inmiddels is Mr. Zimba weer thuis, maar nog steeds te zwak om te werken. Ik hoop dat hij snel weer de oude is: de goedlachse carpenter uit Chikowa.

Toekomst werkplaats

Ik laat de werkplaats nu achter met nog een paar klussen op de 'to-do' lijst. Net op de valreep nog een klus gekregen voor een grote hoeveelheid kerkbanken. Twee weken na ons vertrek zal Lorenzo de werkplaats weer overnemen. Lorenzo werkt al ruim tien jaar in Chikowa met de Comboni missionarissen. Hij is een Italiaan van halverwege de 50, heeft een achtergrond in technisch tekenen en heeft voorheen ook al de werkplaats aangestuurd. Met het groter worden van het project in Chikowa heeft hij zijn takenpakket echter moeten verschuiven naar meer overkoepelend administratief werk. In een van deze weken zal ook broeder David naar Chikowa komen, een Comboni broeder met een houtbewerkingsachtergrond. Ik kan het geheel dus met een gerust hart achterlaten. Hopelijk komt er met de volgende Fidesco lichting in augustus weer een nieuwe vrijwilliger voor de werkplaats zodat Lorenzo en broeder David hun normale werk weer kunnen gaan doen.

Concluderend

Inmiddels zijn we alweer een week terug uit Chikowa en wonen wij nu samen met Peter z'n ouders en de drie nog thuiswonende broers in Nederland. Nog een beetje wennen is het wel, het leven lijkt hier ingewikkelder. Wat opvalt is dat ons hier in Nederland steeds wordt voorgehouden hoe of wie we moeten zijn en wat we moeten hebben. Het leven was op een of andere manier gewoon eenvoudiger in Chikowa waar iedereen, ongeacht schele ogen, een paar tanden minder of kleding met gaten erin er gewoon bij hoorde. Wij herkennen veel in het volgende stukje uit het boek 'De weg van eenvoud van Moeder Teresa': "De armen zijn degene die niets hebben te bewijzen of te beschermen, ze zijn zichzelf en doen zich tegenover andere mensen of God niet anders voor. Als je niets meer bezit dan jezelf, kun je alleen nog maar jezelf

De basket-ring wordt gemaakt

managers in zambia

Esther en Daniel

Samen eten en spelen

In de werkplaats

zijn en alleen nog maar ontvangen. En daarom zijn de armen in zeker opzicht gezegend, omdat ze weten wat werkelijk belangrijk is."

Nieuw avontuur

Wij gaan nu een nieuw avontuur tegemoet, wij zien uit naar de geboorte van ons derde kind. Inmiddels hebben wij met Fidesco gesproken over een mogelijke nieuwe missie. Wij hebben nu eerst een periode van onderscheiding waarin wij bij onszelf na gaan of en voor hoe lang wij beschikbaar zijn voor een vervolg missie. In het volgende verslag hopen wij u hier meer over te kunnen vertellen. Iedereen een fijne zomer toegewenst!

Peter en Tessa Jansen + Niek en Sem

Wat is FIDESCO

FIDESCO (samengevoegd van Fides (Geloof) en Coöperatie) is een internationale katholieke organisatie die in 1981 door de Gemeenschap Emmanuel in Frankrijk is opgericht. Fidesco zendt professionals over de hele wereld uit om bij te dragen aan de volledige ontwikkeling van de bevolking. Fidesco werkt altijd samen met de lokale kerk om juist de lokale ontwikkeling door kleinschalige projecten te stimuleren. Fidesco heeft meer dan 1500 vrijwilligers uitgezonden, waarvan 23 Nederlanders. Na een voorbereidingstraject gaan de vrijwilligers twee jaar op missie. Fidesco is als Internationale vrijwilligersorganisatie geaccrediteerd bij het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken en is verder lid van verschillende NGO platforms. In Nederland is Fidesco erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Giften zijn aftrekbaar van de belasting.

Hoe kunt u bijdragen?

Fidesco biedt u verschillende mogelijkheden om de missies van Nederlandse vrijwilligers of onze projecten financieel te ondersteunen. U kunt daarbij rekenen op onze discretie en verantwoording over de besteding. Steun ons via:

1) De antwoordcoupon

U dient deze volledig in te vullen en naar het hierop vermelde adres te sturen. Geef daarbij aan of het om een eenmalige donatie of om een periodieke overschrijving gaat.

2) Internet

Op de website www.fidesco.nl vindt u de mogelijkheid om via IDEAL op veilige wijze online te doneren.

3) Per bank

U kunt het geld rechtstreeks overmaken op bankrekening NL53 ABNA 0566 0142 97 t.n.v. Stichting Fidesco Nederland te Venlo o.v.v. de desbetreffende vrijwilliger of project.

Wij verzoeken u vriendelijk uw naam en adres onder vermelding van de desbetreffende donatie te mailen naar info@fidesco.nl of te sturen aan Stichting Fidesco Nederland in Voorhout. Wij daarbij aangeven of u de missieverslagen wenst te ontvangen. Wij houden uw adres graag in ons adressenbestand, en zullen u twee keer per jaar op de hoogte houden van onze activiteiten.

Bij voorbaat dank,
Johannes Witt
Voorzitter Stichting Fidesco Nederland

Voor informatie of sponsoring:
Rooseveltlaan 2
2215 NX Voorhout

tel.: 0852-731732
info@fidesco.nl
www.fidesco.nl